



Děti, seznamte se, to je fotbal

Přesně těmito slovy jsme mohli a měli zahájit akci, která zde proběhla 1. června v rámci celostátní kampaně „Měsíc náborů“. Zda zazněla, nevím. Zato ale vím, že pro mnohé zúčastněné byla vůbec prvním setkáním s fotbalem. Byla totiž určena pro 3–8leté děti, které jsme chtěli s tímto sportem seznámit. Na deseti stanovištích si mohly vyzkoušet běhání, skákání, práci s míčem i střílení na branku.

Samotné zápolení však začalo až po úvodním slovu moderátora Ladislava Báči a starosty města Ing. Miloslava Sejkory. Celkem se této akci zúčastnilo 213 dětí z pěti mateřských a dvou základních škol z Bystrého a okolí. Mezi plněním jednotlivých úkolů se děti mohly občerstvit připraveným pitím a ovocem. Po skončení pak obdržely sladkou odměnu a pamětní medaili. Z hřiště odcházely unavené, ale spokojené. Některé dokonce slíbily, že se za námi přijdou na hřiště opět podívat. Už teď se na ně těšíme!

Fotografie z akce si můžete prohlédnout na https://karelsabin.rajce.idnes.cz/Fotbalovy___

den__Mesic__naboru__1.6.2016/, video pak na <https://www.youtube.com/watch?v=pEo09fxMuGk&feature=youtu.be>

Karel Sabin



Do památek půjdou desítky tisíc

V letošním roce přistoupilo město Bystře k opravám dvou významných památek – Brtounovy chalupy a litinové sochy sv. Jana Nepomuckého na nám. Na Podkově.

Brtounova chalupa č. 137 ve Vedřelově ulici patří v Bystrém mezi nejstarší dochovaná obydlí. Údaje sahají až k roku 1723, kdy na obecním místě postavil Jiřík Michl chalupu. Byl majitelem do roku 1765. Toho roku dostal chalupu zeť Jan Šenk za 10 kop.



Stavení je od roku 1772 obývané Brtounovým rodem. Nejznámějším majitelem chalupy byl v letech 1848 – 1868 Jan Brtoun se svou ženou Annou. Jan Brtoun, jedna z postav románu Terézy Novákové Na Librově gruntě, byl vlastenec, propagátor myšlenek Karla Havlíčka Borovského. Na římském domu je vyryt kroužek o průměru 11 cm, což prý značilo velikost bochánku chleba v roce 1811. Stavba je významným dokladem lidového stavitelství, v ní umístěné minimuseum ševcovského řemesla každoročně láká desítky návštěvníků. Proto vyžaduje pravidelnou a pečlivou údržbu.

Letošní opravy jsou rozděleny do tří částí, přičemž na každou proběhlo samostatné poptávkové řízení. V první etapě bude odbourán komín a následně postaven nový. Tuto část prací provede pan Petr Zítka z Jedlové. Poté bude následovat výměna špatného šindele a celkový nátěr střechy. Zde podala nejnižší nabídku firma Martin Odehnal, Proseč. Firma Jaroslav Bednář, Borová pak vymění ručně dlabané dřevěné okapy a oplocení. Celková cena za všechny práce činí 279 999,– Kč. Na financování se z dotačního programu Podpora stavební obnovy a restaurování kulturních památek

a drobných objektů památkového charakteru částkou 70 000,– Kč podílí Pardubický kraj.

Litinová socha sv. Jana Nepomuckého se nachází na nám. Na Podkově a je součástí městské památkové zóny, její autorství a stáří není známo, předpokládá se 19. století. Socha sv. Jana Nepomuckého v podživotní velikosti stojí na osmibokém podstavci neogotického charakteru. Rovněž osmibokou základnu tvoří dva sesazené žulové schody. Socha i podstavec jsou z litiny, podesta je žulová. Zatímco socha je jednodílný odlietek s přidáním atributů ratolesti a kříže v ruce a svatozáře kolem hlavy, podstavec je sestaven z mnoha dílů přidávaných na základní osmiboký tvar. Vertikální pojetí postavy je spíše jednodušší formy, bez hlubší modelace. Na soše je zřejmé, že tvarosloví je podřízeno nejen době vzniku díla, ale také technologii výroby. Celkové vyznění postavy je charakteristické strnulostí.

Ikograficky se jedná o nejčastější trojrozměrný způsob zobrazení sv. Jana Nepomuckého. Světec, coby kanovník oblečený typicky v albě (dlouhá košile ke kotníkům), rochetě (roucho ke kolenům zdobené na lemech krajkou) a klerice (vrchní kabátek), drží v ruce kříž s ukřížovaným Ježíšem Kristem a kolem hlavy s kvadrátkem (též

Pokračování na str. 2

Do památek půjdou desítky tisíc

Pokračování ze str. 1

biret / čtyřhranná pokrývka hlavy) má sva-tozář s pěti hvězdami.

Při zblžném pohledu dílo působilo vcel-ku udržovaně, ovšem bližší zkoumání uká-zalo mnohá poškození. Tím nejzávažnějším byly četné praskliny podstavce, docházelo k deformaci kovových plátů i přidaných prvků, a proto hrozilo zborcení podstavce a pád sochy. Některé dekorativní prvky podstavce nebyly úplné, povrchy byly pro-rezlé. Socha samotná nebyla narušena, ale barevné úpravy byly nekvalitní, poslední dochovaná barevnost sochy navíc neodpo-vídala ikonografii. Co se týče hvězd na sva-tozáři, počet je správný, ovšem cípů má být v případě sv. Jana Nepomuckého 6 u každé

hvězdy, nikoliv 8. Je ale možné, že docho-vaný způsob interpretace hvězd svatozáře této sochy je původní.

Na základě průzkumu památky byla na-vržena koncepce restaurování a postup prací. Cílem zásahu je zlepšení stavu památky při zachování jejích historických, kulturních a uměleckořemeslných hodnot. Restaurátor-ský zásah zajistí dobrou stabilitu a kondici všech částí. Dominantní fází restaurování bude oprava podstavce a stejně tak práce s ba-revnými úpravami, kde cílem bude obnova původního řešení, popřípadě realizace adekvátní polychromie odpovídající ikonografické typologii sv. Jana Nepomuckého. Původní materiály musí být maximální možnou mě-rou respektovány, avšak v případě nutnosti

může dojít k adekvátním náhradám původ-ních hmot či prvků, zejména u vnitřní nos-né konstrukce podstavce (šrouby, výztuhy apod.). Je možno také případně doplnit vnitřní novou pomocnou konstrukci, bude-li to s ohledem na stav autentických hmot žá-doucí. Chybějící zdobné prvky vně budou doplněny. U všech kovových částí bude dů-sledně ošetřena korozí, kámen bude očis-těn od nežádoucích stékanců barvy.

Z vypsání výběrového řízení vyšel ví-tězně BcA. Michal Durdis, který 13. května zahájil práce, sochu demontoval a odvezl do ateliéru k dalšímu restaurování. Socha by se na svoje místo měla vrátit na podzim. Cena restaurování činí 151 250,- Kč a pa-desáti procenty přispěje Pardubický kraj z Programu obnovy venkova.

Mgr. Jan Neudert, místostarosta města

Žáci základní školy navštívili Senát Parlamentu České republiky

Vždy na začátku května se žáci 6. – 9. ročníku vydávají na vlastivědnou exkurzi, aby objevovali krásná a zajímavá místa naší vlasti. 12. května 51 žáků a žákyň nasedlo do autobusu a vypravilo se do hlavního města České republiky, do Prahy.

Putování Prahou začalo u Prašné brány, Celetnou ulicí jsme došli na Staroměstské náměstí. Časový plán, stihnout odbíjení

orloje v 10 hodin, vyšel, a tak jsme mohli obdivovat umění našich předků. Ze Staro-městského náměstí jsme zamířili k hlavní-mu cíli naší exkurze, k Senátu Parlamentu České republiky, který sídlí ve Valdštejn-ském paláci. Zatímco se první skupina vy-dala na prohlídku, druhá odpočívala v zahra-dách, aby se později vystřídaly. Prohlídka Senátu, zasedacích místností a seznámení

s historií jak této instituce, tak jejího sídla byla zajímavou zkušeností.

Exkurze do Prahy se nemůže obejít bez procházky po Karlově mostě. I když nás tady zastihla krátká dešťová přeháňka, vy-chutnali jsme si cestu od Malostranské mostecké věže k Staroměstské věži a zase zpátky. A vzhůru na Hrad. Kolem chrámu sv. Mikuláše a Nerudovou ulicí jsme dora-zili k bráně Pražského hradu. Tady jsme bohužel narazili na přípravu ceremoniálu otevření komory s korunovačnickými klenoty, takže některé části Hradu včetně katedrály sv. Víta byly uzavřeny. Vydali jsme se proto k letohrádku královny Anny a k Loreť, kde naše procházka Prahou pomalu končila, protože už na nás čekal autobus, aby nás bez-pečně dopravil do Bystrého.

**Mgr. Jan Neudert,
učitel dějepisu ZŠ Bystré**



Chcete hrát divadlo?

Město Bystré se může chlubit bohatou di-vadelní tradicí. Divadlo, to bývá silný zážitek pro diváky, herce i další účastníky. Divadlo přináší poznatky, napětí, humor, dobrou ná-ladu a smích, přechasto radost a občas i pláč.

Je škoda, že se momentálně v Bystrém ochotníci nescházejí a nezkoušejí, ale třeba není všem dnům konec. Větretem ošlehaný sou-bor VOFUK ze Štěpánova také v Bystrém

vystupoval a rád by rozšířil svoji působnost právě do Bystrého. Hledá proto místní her-ce a další zájemce o činnost v ochotnickém souboru. Nacvičovat a působit se bude v Byst-rém, mohl by z toho vzniknout opravdu bystrý VOFUK.

Zájemci se mohou hlásit na kontak-tech: 736 677 058 nebo pesekpetr4654@seznam.cz
–HJ–

Fotbalový kemp v Bystrém



TJ Sokol Bystré zve všechny mladé fotbalis-ty a fotbalistky ve věku od 5 do 10 let k účasti na fotbalovém kempu, který se uskuteční zde v Bystrém, a to ve dnech 10.–12. srpna.

Kemp bude probí-hat formou fotbalových tréninků, k nimž se budeme scházet vždy v době od 9 do 17 hod. na hřišti za sokolovnou. Pro účastníky je připraven pitný režim a celodenní strava v podobě dvou svačinek a obědu. Na závěr, v pátek odpoledne, proběhne turnaj mezi účastníky a dojde i na překvapení.

Cena kempu je 400,- Kč za osobu. Přihlášky provádějte telefonicky na tel. č. 724 531 143 (Karel Sabin), 607 074 373 (Jiří Jukl).

Ve Speciální základní škole to žije

Naše škola se tradičně zapojila již do 9. ročníku soutěže v manuální zručnosti na téma Můj stroj, kterou vyhlásily Železárny Štěpánov. Úkolem bylo dodat fotografie

nebo video soutěžního díla e-mailem. Víteže volila široká veřejnost prostřednictvím hlasování na facebooku. Konkurence byla velická, přesto nás to neodradilo a všechny



Poznávací zájezd – nejen pro seniory

Komise sociální a občanského soužití města Bystré Vás zve, vážení a milí, na poznávací zájezd „Proseč – Zderaz – Luže – hrad Košumberk – Nové Hrady“.

Popis zájezdu

První naše zastávka bude v **Proseči**, kde si prohlédneme kostel sv. Mikuláše, dnešní podoba je z roku 1913. Projdeme se k domku, kde pobývala v letech 1908 až 1912 ke konci svého života spisovatelka Teréza Nováková, navštívíme Muzeum dýmek v roubeném domku na náměstí.

Dále budeme pokračovat do obce **Zderaz**. Zde navštívíme pískovcové obydlí vytesané ve skále. Dalším naším cílem bude město **Luže** (3 000 obyvatel), které leží v okrese Chrudim, na pomezí Českomoravské vrchoviny, u břehu řeky Novohradky s výrazným dominantním vrchem – Chlumkem, kde stojí barokní kostel – chrám Panny Marie na Chlumku. Chrám charakterizuje vzcnost, která působí při pohledu z blízka i z dálky. (Je domluvena prohlídka chrámu s odborným výkladem). V centru města se nachází zrestaurovaná židovská synagoga (po domluvě možno navštívit). Oběd bude připravený ve Vídeňské restauraci na náměstí v Luži.

Po obědě se projdeme parkem Hamzovy léčebny pro nemocné s pohybovým ústrojím. V těsné blízkosti léčebny se tyčí zříceniny hradu **Košumberk**. Bude-li zájem, můžeme navštívit areál hradu s muzeem.

Při zpáteční cestě domů si prohlédneme rokokový zámek **Nové Hrady**. Pro svoji architektonickou jedinečnost a umístění bývá

celý zámecký komplex nazýván „Malý Schönbrunn“ nebo „České Versailles“. Opravený barokní špýchar v zámeckém areálu se proměnil v první české muzeum cyklistiky. Zde je možná prohlídka zámku, popř. procházka zámeckou zahradou. Domů se budeme vracet kolem chaty Polanka, přes Proseč a Poličku.

Organizační informace

Termín zájezdu: čtvrtek **15. září 2016**, **odjezd z Bystrého v 8.00 hod.** z autobusového nádraží, předpokládaný návrat mezi 16. a 17. hodinou.

Oběd: Pro rychlejší obsluhu budeme volit ze dvou jídel: 1) Smažený kuřecí řízek (120 g), brambor, okurka 85,- Kč. 2) Kuřecí přírodní plátek (120 g), brambor, zeleninová obloha 85,- Kč. Jídlo a nápoj si hradí každý sám. Prosíme, při přihlášení zájezdu věnujte pozornost výběru jídla (volba č. 1, nebo č. 2), Vaše volba jídla je závazná.

Orientační cena zájezdu 150,- Kč včetně vstupného (Muzeum dýmek, skalní obydlí, Muzeum a hrad Košumberk, zámek Nové Hrady). Skutečná cena zájezdu závisí na počtu účastníků (cena za dopravu), přeplatek bude vrácen. Město Bystré jsme požádali o finanční příspěvek – částečná úhrada vstupného.

Přihlášení zájezdu vč. volby jídla k obědu (č. 1, nebo č. 2) probíhá v Informačním centru v Bystrém od 1. 7. 2016. Zájemci z okolních obcí, sdělte prosím kontaktní telefon pro případ změny termínu zájezdu. **Zdeněk Mrkos, člen komise**

třídy se aktivně zapojily. O přední místa bojovalo dílo s názvem „Zeleninostroj“ ze třídy paní učitelky R. Horáčkové. A získalo nakonec 1. místo! Krásné 4. místo získal stroj na recyklaci odpadu „New Age Machine“ ze třídy pana učitele M. Čermáka. Gratulujeme!

Nadace ČEZ vyhlásila celostátní výtvarnou soutěž „Pohádkové narozeniny elektrárny Dlouhé stráně“. V letošním roce slaví tato přečerpávací vodní elektrárna, vystavěná uprostřed Jeseníků, 20 let od uvedení do provozu. Cílem bylo vyrobit maskota elektrárny v 3D verzi, vymyslet mu jméno a příběh. Za naši školu se tohoto nelehkého úkolu zhostila 2. třída. O tom, kdo ceny získá, rozhodovala porota složená z novinářů, zástupců Nadace ČEZ a pracovníků elektrárny Dlouhé stráně. Společnými silami žáci se svými pedagogy vytvořili příšerku Stráněnkou a vymysleli o ní poutavý příběh. Malé zklamání z nezískání předních míst bylo, ale my jsme s výslednou prací našich žáků spokojeni. Všem patří obrovská pochvala!

V pondělí 30. 5. uspořádaly paní učitelky z MFD projektový den s názvem Život na Zemi. Prvotním úkolem byla kreativní tvorba jednotlivých tříd v podobě koláže s motivem toho, co člověk nevytvořil. V deset hodin dopoledne jsme se společně sešli v zámeckém parku, kde byla připravena jednotlivá stanoviště plná zajímavých aktivit zaměřených na nezbytné součásti života. Vzhledem k pěknému počasí, dobré náladě a pestrým úkolům se akce podařila.

Školní rok 2015/2016 zdárně spěje ke svému konci. Třídenní školní výlet do Hodonína a Centra Eden v Bystřici nad Pernštejnem uzavře celoroční snažení a stane se společně s vysvědčením tou největší odměnou za školní práci. Pak už žáky i jejich učitele čekají zasloužené prázdniny, a tak nezbývá než popřát, ať jsou plné příjemných zážitků, odpočinku, bezpečí, pohody a spokojených tváří. Ať načerpáme všichni sílu a energii na další školní rok. Krásné léto!

Bc. Monika Burešová

Pozvánka

Je to již deset let od obnovení České besedy v Bystrém. Při nácvičku, zkouškách i vystoupení jsme zažili spoustu legrace i krásných okamžiků. Tančili jsme doma v Bystrém, na setkáních tanečniců České besedy Pardubického kraje i na plesech a různých akcích v okolí. Velkou část Evropy jsme s tímto tancem seznámili a naše vystoupení měla vždy velký úspěch.

Bohužel, čas se nedá zastavit a tak nám někteří tanečníci s tancem skončili. Tančíte rádi a máte rádi veselou partu? Přijďte doplnit naše řídnuoucí taneční kruhy. Těšíme se na nové, svěží tanečnický.

Kontakt: Věra Burešová – 606 683 263, Terka Uherková – 724 756 900

Největší cyklistický svátek republiky v Bystrém

Na poslední víkend v červenci se do Bystrého sjedou ze všech koutů republiky nejlepší cyklističtí amatérští závodníci soustředit o titul mistra ČR. Pořadatelem závodu je Cyklistický klub Orbea Czech Masters ve spolupráci s městem Bystré. Celkem je přihlášeno více než 250 závodníků.

Program závodů

V sobotu **30. července** se pojede časovka jednotlivců. Start bude ve 13 hodin na silnici pod hřištěm, cíl pak u rybníku Panský. Závodníci startují v minutových intervalech, trať vede přes Hamry do Svojanova, Předměstí a zpět.

V neděli **31. července** se jede okruhový závod jednotlivých kategorií. Start první skupiny je v 10 hodin na náměstí. Trasa okruhového závodu povede okruhem Bystré – Hamry – Svojanov – Předměstí – Hlásnice – křižovatka nad Trpínem – Bystré. Kategorie A, B startují ve 13.30 hodin a čeká je 5 okruhů a 6 krát „Hlásenský kopeček“, cíl je nad Hlásnicí.

Další důležité informace

Účastníky silničního provozu **upozorníme na dopravní uzavírky**, které se budou s těmito závody pojit. **V případě sobotní časovky bude trať uzavřena v době od 13 do 17 hod., v neděli pak bude okruh závodu uzavřen v době od 10 do 16.15 hod.**

Především vás ale všechny zveme, ať už jste většími či menšími příznivci cyklistiky, abyste přišli a svojí účastí tento jedinečný cyklistický závod podpořili. Bude stát za to! V sobotu i v neděli odpoledne po skončení závodu bude na hasičské zahradě probíhat slavnostní vyhodnocení závodů. Bude připraveno bohaté občerstvení včetně hudby a společenského programu.

Spolupořádání závodu podpořilo zastupitelstvo města. Závod se koná pod záštitou hejtmana Pardubického kraje Martina Netolického.

Pozn.: Propozice závodu a další informace na: www.sk-mp.cz, www.bystre.cz

Ing. Miloslav Sejkora, starosta

Úspěch mladší fotbalové přípravy

V sobotu 28. května se naše mladší příprava zúčastnila okresního poháru mladších přípravků v Litomyšli. V základní skupině obsadila po velice vydařeném výkonu druhé místo a zajistila si tak možnost hrát o 3. místo v celkovém pořadí. Po jednoznačném vítězství nad Březovou nad Svitavou se za suverénními

Sebranicemi a druhou Litomyšlí skutečně umístila na bronzové příčce. Rád bych klukům poděkoval za skvěle „odmakovaný“ turnaj a celou sezónu 2015/16. Velký dík patří i rodičům, kteří nás celou sezónu podporovali a na závěrečný turnaj v Litomyšli dorazili v hojném počtu. Děkujeme.

Výsledky – základní skupina

	Skóre	Skórovali
Bystré – Čistá	5 : 0	3x Bureš, Navrátil, Dostál
Bystré – Litomyšl	1 : 7	Bureš
Bystré – Jaroměřice	8 : 0	2x Martinů, 2x Štourač, Bureš, Dostál, Simajchl, Bartošek

Výsledky – o 3. místo

	Skóre	Skórovali
Bystré – Březová n. S.	2 : 0	Bureš, Simajchl

Hráli: David Bureš, Jenda Dostál, Adam Bartošek, Prokop Martinů, Patrik Simajchl, Jakub Štourač, Vojta Navrátil, Dan Eisner, Ondra Hanzl **Karel Sabin, trenér přípravy**

Zahradkářská poradna



Červenec na zahradě

Červenec je měsíc, kdy vrcholí léto, obvykle bývá taky nejteplejší. Je obdobím sklizně, barevných květů a dlouhých teplých nocí strávených venku. I když

horké počasí přináší bouřky a vláhu, je to právě červenec, kdy máme na zahradě nejvíce práce se záľivkou a výživou. Pokud se chystáte na delší dovolenou, je třeba zajistit vše včas.

Okrasná zahrada

Letničky září v okrasné zahradě teplými odstíny žluté a oranžové, záhony zdobí spousta trvalek, které vybízejí k řezu nebo k sušení. Červenec je měsícem vůní a chutí. Patří však také k nejteplejším měsícům v roce,

proto nám nejvíce práce přinese pravidelné zalévání záhonů a okrasných nádob. Nejvhodnější dobou pro zalévání je časně zrána nebo v podvečer. Pro bohaté kvetení je důležité pravidelné hnojení. Zásobte se výživou včas, na trhu je řada speciálních přípravků, které vyhovují specifickým požadavkům rostlin. V červenci bychom neměli zapomenout na řez živých plotů ze stálezelených dřevin. Letničkám, trvalkám a růžím pravidelně odstraňujeme odkvetlé květy, které by rostlinu zbytečně vysilovaly. V červenci také můžeme začít s řízkováním některých rostlin např. plaménků a růží. Pokud jsme ještě na konci června nestihli vyndat cibule tulipánů, narcisů a hyacintů, máme nejvyšší čas. Kromě toho záhony pravidelně odplevelujeme a vysoké trsy trvalek připevňujeme k opoře. Začínáme s řezem a sušením rostlin, které jsou vhodné do suchých kytic a vazeb.

Ovocná zahrada

V červenci dokončujeme sklizeň angreštu, rybízu, malin a pozdních třešní a višní. Koncem měsíce už začínají postupně dozrávat letní jablka a hrušky, dále meruňky, broskve, ostružiny a švestky. Větve obvyklé plody je třeba podepřít kůly, aby se nezlomily. Po sklizni višní a třešní je třeba provést jejich řez. Dále je po sklizni třeba věnovat péči jahodníku, který vydatně zalijeme, odplevelíme a pohnojíme Cereritem. Odstraníme mu také přebytečné šlahouny, aby se rostlina zbytečně nevysilovala. Ošetřujeme ho také proti skvrnitosti listů přípravky Kuprikol, Champion nebo Novozir. Stáleplodící rostliny však neošetřujeme. Koncem měsíce je možné započít s výsadbou mladých rostlin jahodníků. Několik týdnů po dozrání peckovin (broskvoní a meruňek) je vydatně zaléváme, stejně jako ovocné dřeviny vysazené na jaře.

Pokračování na str. 5

Svoz plastů v červenci a srpnu

V červenci svoz plastů proběhne v po 4. a v út 19. V srpnu pak každý lichý týden v úterý, tj. 2., 16. a 30.

Rozpis zubní pohotovosti – červenec, srpen

2.–3.7.	MDDr. Irena Elčknarová, Polička, 1. máje 606	733 152 435
5.7.	MUDr. Adolf Eliáš, Litomyšl, Kpt. Jaroše 404	461 612 733
6.7.	zubní lékař Nataliya Filip, Litomyšl, Kpt. Jaroše 404	461 612 733
9.–10.7.	MUDr. Leona Kašparová, Polička, Růžová 195	775 724 524
16.–17.7.	MUDr. Eva Kopecká, Bystré, nám. Na Podkově 25	606 182 715
23.–24.7.	MUDr. Pavel Kossler, Polička, Haškova 445	461 724 369
6.–7.8.	MUDr. Zdena Králová, Litomyšl, Družstevní 69	461 100 497
13.–14.8.	MUDr. Patrik Krpčiar, Litomyšl, Nerudova 207	461 619 670
20.–21.8.	MUDr. Marta Kučerová, Polička, Smetanova 55	461 724 635
27.–28.8.	MDDr. Vojtěch Martinec, Litomyšl, J. E. Purkyně 1150	461 615 402

Zahrádkářská poradna

Pokračování ze str. 4

Zeleninová zahrada

V červenci sklízíme poslední zbytky jarní zeleniny, které ještě na záhonech zbyly. Budeme mít dostatek prostoru pro péči o letní druhy. Koncem měsíce si můžeme pochutnat na vlastní úrodě rajčat a okurek. V červenci je třeba dbát na pravidelnou závlivku, zejména pór, květák a celer jsou na ni náročné stejně tak jako na přísun živin. Záhony se zeleninou proto pravidelně zaléváme a hnojíme. Pravidelně sklízíme bylinky, které pokud hned nepotřebujeme, můžeme usušit nebo zmrazit. Ještě je čas na osetí záhonů některými druhy zeleniny, které budeme sklízet zhruba za 1–2 měsíce.

Travníky

Travní plochu pravidelně sečeme a za teplejších dní zavlažíme. Ideální je závlivku

aplikovat ráno a večer, aby se voda zbytečně rychle neodpařovala. Obzvláště u trávníků, které byly založené v tomto roce, je vydatná závlivka třeba. V létě je také důležité trávník přihnojovat. Základem při aplikaci hnojiva je, aby půda nebyla vyprahlá a aby hnojivo bylo aplikováno rovnoměrně. Po krátké době se nerovnoměrná aplikace projeví – málo pohnojená plocha bude bledší a růst nebude tolik výrazný. Naopak kde bude hnojiva příliš mnoho, tráva může být spálená a uhynout. V červenci je možné travní plochu provzdušnit pomocí obyčejných vidlí nebo speciálních hrábí.

Truhlíky

Rostliny v truhlíkách a okrasných nádobách pravidelně zaléváme. Za slunečných dní je závlivka nutná každý den, pokud nevlastníme samozavlažovací nádoby.

Kulturní komise města Bystré Vás zve na

ŘEZBÁŘSKÉ SYMPOZIUM WOODART 2016

8. – 13. 8. 2016

Zahrada za Hasičskou zbrojnicí

Přijďte se podívat, jak pod rukama šikovných řezbářů vznikají sochy na téma „Lavičky a židličky, posadte se lidičky“.

Kiosek s občerstvením bude otevřen od úterý do soboty vždy od 14.00 hodin.

V sobotu 13. 8. od 14.00 hod. proběhne představení zhotovených děl, zatančí taneční soubor Česká beseda, pro děti je připraveno loutkové divadlo a další program.

Letničky a balkonové rostliny přihnojujeme zpravidla jednou týdně, ideální je pro tento účel Kristalon – plod a květ. Pravidelně odstraňujeme odkvetlé květy, aby nedocházelo k tvorbě semen. Podpoříme tím další kvetení. Péči je třeba věnovat i pokojovým rostlinám. Kromě závlivky některé druhy ocení i zvýšení vlhkosti, které zajistíme pravidelným rosením listů. Ne všechny rostliny však tuto péči ocení. Navíc v létě je vhodné pokojové rostliny chránit před slunečním úpalem. Pokud máme žaluzie, je výhodou, že můžeme nastavit sklon lamel.

Pokud odjíždíme na dovolenou, je třeba zajistit rostlinám pravidelný přísun vody. Pokud nám bude květiny někdo po dobu naší nepřítomnosti zalévat, máme po starostech. Pakliže tomu tak není, musíme si poradit sami. Předně rostliny dostatečně zalijeme a dopřejeme jim sprchu, popř. je pouze orosíme. Týden s dostatečnou závlivkou určitě vydrží. Jestliže však odjíždíme déle než na týden a předpověď počasí dovolené přeje, za horkých dní rostliny potřebují závlivku vyšší. Je možné zakoupit speciální zásobní nádrž na vodu s časovým spínačem, která dokáže zavlažovat až 36 květináčů. Neměli bychom zapomenout ani na truhlíky v oknech a na balkonech. V případě, že jsme již s nepřítomností počítali a pořídili jsme si samozavlažovací truhlíky, máme o starost méně. Tyto truhlíky jsou opatřeny dvojitým dnem s velkou zásobárnou vody. Voda se ke květinám dostane nasáváním textilních knotů, které jsou v truhlíku.

Kyncl Ladislav, tajemník ZO ČZS

Zajímavá místa Bystrého

Rybník Rebeka a jeho blízké okolí

Tento rybník je v pořadí pátým rybníkem na Bysterském potoce. Dříve byl označován jako rybník Dolní, Židův, také Pod chmelnicí. V minulosti se někdejší panské pole nad rybníkem využívalo k pěstování chmele pro vrchnostenský pivovar. Chmelnici zde založil Jan Bezduřický z Kolovrat koncem 16. století. Nejčastěji je ale rybník nazýván Rebeka

podle hraběnky Marie Rebeky. Jeho výměra je 0,8 hektaru.

Marie Rebeka Josefa, hraběnka z Hoheemsu a Harrachu (1742–1816) se provdala za Františka Xavera, hraběte z Harrachu, pána na zámku v Kuníně na severní Moravě. Z jejich manželství se narodila jediná dcera Marie Valburka (1762–1825). Její kmotrou byla ... (viz tajenka). Obě hraběnky zanechaly v bysterském místopisu svá jména

– Marie Rebeka v pojmenování rybníka, Marie Valburka v pojmenování údolí k Hamrům.

Na louce mezi pivovarem a rybníkem Rebeka bývala „panská bělidla“. Lněné plátno, předtím namočené v kádi s vápennou vodou, se zde rozprostíralo na trávu, kropilo se a slunečními paprsky bělilo. Mnohé plátno se také barvilo.

Tehdejší obyvatelé Bystrého sužovaly časté povodně, takové jako v roce 1607, kdy jak píše kronikář „velká voda všechny rybníky strhala, naštěstí život lidský na zmar nepřišel, protože nynější Podměstí dosud nestálo“. V létě roku 1811 přicházela nad Bystré bouře za bouří. Velká voda toho roku způsobila protržení rybníka Rebeka. Podobně se také stalo po velké průtrži mračen v roce 1938.

Pod hrází rybníka byla v domě čp. 191 zřízena vrchnostenská palírna a vyráběl se zde líc a likéry. V historických knihách o Bystrém je od Františka Elčknera napsáno: „Bysterský pivovar a palírna založil bezpochyby Jan Bezduřický z Kolovrat. Od roku 1670 se v Bystrém zachovaly zprávy o bysterském pivovarnictví a lihovarnictví. Lihovar vyráběl pálenku z žita a ječmene.

Pokračování na str. 6



Zajímavá místa Bystrého

Pokračování ze str. 5

Na jedno tažení, při kterém se vytáhlo 200 žejdlíků (71 l), se spotřebovaly 2 korce (~144 kg) žita nebo ječmene, korec (~65 kg) ova a 2,5 libry (1,3 kg) anýzu“. Pálenku dodávala vrchnost do devíti krčem na panskví a mimo to ji posílala na vědra (1 vědro = 62 l) do Prahy. V kronikách je zmiňován šenk „U bílé růže“, který byl v čp. 191 již

roku 1712. V druhé polovině 19. století měl tuto výrobu pronajatou Mosses Skutezský, občan židovské národnosti. V domě držel také šenk, který byl bysterskými hojně navštěvován. V samé blízkosti „Palírny“, pod hrází za potokem, stála do nedávné doby přízemní budova. V minulosti sloužila k velmi skromnému bydlení. Zchátralé stavení bylo v roce 2013 odstraněno.

Až do roku 1928 „Palírna“ patřila bysterskému velkostatku a sloužila k ubytování

řemeslníků i úředníků. Město ji odkoupilo za 40.000 Kč a adaptovalo ji nákladem 91.000 Kč na obecní chudobinec. Na opravu chudobince v roce 1943 město vypsalo veřejnou sbírku a vydalo publikaci o Bystrém. Autorem publikace je pan Karel Zámečník. Vybrali jsme krátkou citaci: „Každému z nás, kdo se jednou na cestě k Bystrému zastaví na výšině u hartmanské kaple nad hrobem hraběnky Marie Rebečky z Harrachu a vzníceným zrakem obejmě celý ten zvlněný kraj, v jehož lůně se hrdě zvedá majestát bysterských věží, zarosí se zrak a v srdci probudí se láska k těmto krásným, avšak hmotnými dary tak skoupým kopcům. S těmito myšlenkami přicházíte k prvním bysterským chaloupkám, probleskujících zelení nad třpytivou hladinou rybníka Rebečky. Starými, ale mladě zelenými korunami kaštanů pohlží na vás starobylé sídlo pánů na Bystrém – bysterský zámek“. Po požáru 8. června 1959 prošla „Palírna“ celkovou modernizací a dodnes slouží jako bytový dům.

Rybník Rebečka je majetkem města. Zastupitelé Města Bystré v loňském roce rozhodli provést opravu havarijního stavu hráze a stavidla. Oprava byla provedena, rybník je znovu napuštěn, zarybněn a dál slouží Českému rybářskému svazu Bystré k chovu ryb.

D. + S.



●	ABDON (DOM.)	SKRBNÁ	POMŮCKA: EAR	MILENEC	KVĚTENSTVÍ	TŘI (SLOV.)	LENOCHOD	JESINKA	POMŮCKA: EGK	BĚDA (SLOV.)	PLOŠNÉ MÍRY	PŘEDLOŽKA	UZENÉ RYBY	LESKLÁ DROBNOST	ATHÉNSKÝ KLUB
SNÍŽENÝ TÓN A			ASIJSKÉ POHOŘÍ						BOULE ZDE						
CHEM. ZN. BERKELIA			2. DÍL TAJENKY 1. DÍL TAJENKY												
VRÁŽETI							PARKY ZÁMEZÍ					NĚMECKÝ SKLADATEL JMÉNO FENKY			
OCHRNUTÍ						VERDIHO OPERA BALTSKÉ MOŘE					SOUHLAS PLAŠT BEDUJNA				NĚMECKÁ ŘEKA
LÁNÍM VYPLISNIT					LISTNATÉ STROMY GENERÁTOR					AGUŠKA CHEM. ZN. HLINÍKU					
MÍSA (ZAST.)				ÚDAJE PODZEMNÍ DRÁHA					MALÁ ABIKA ZNAČKA HOUSLÍ						
POMŮCKA: ŠÁL	POVZDECH	MÝLKY KORDULA (DOM.)						ALČA MONGOL. PASTEVEC					UCHO (ANGL.)		
PŘEDVÁ-NOČNÍ DOBA							CHEM. ZN. AMERICIA DRUH PEPŘE								
JUNTA						PAPOUŠEK INIC. HER. REIFA									
BURCOVAT															
CITOSLOVCE POSMĚŠKU			OBORATI												



Události ve fotografiích



Ohlédnutí za tím, co se od poslední událo, poskytnou spíše fotky, než slova, přesto ... První tři nám připomínají „Zpívání v máji“, tradiční program Základní školy, který se konal 28. května, a vystoupení, která nabídli. Hudbu a zpěv zajistil pěvecký sbor Notička,



pobavení pak dramatické kroužky, které z klasických děl – Cesty kolem světa za 80 dní a Kytice – vytvořily zcela neotřelé divadelní kousky. Další fotka zachycuje vystoupení žáků ZUŠ, které proběhlo 3. června v rámci „Setkání seniorů“.

Foto: ZŠ Bystré, ZUŠ Bystré



Fotky zachycující krále, rytíře a děti s písmeny nabízejí ohlédnutí za „Pasováním prvňáčků na čtenáře“, které proběhlo 2. června s cílem zpečetit, že se prvňáčkům podařilo popasovat s nelehkým úkolem, naučili se číst a stali se tak rytíři krásného slova.

Foto: knihovna



Rozesmáté tváře z posledních dvou fotek pak svědčí o tom, že se zdařil i „Dětský den“, který se konal 18. června.

Foto: Bára Jurášová

Společenská kronika

V průběhu uplynulého období oslavili významné životní jubileum naši spoluobčané:

83 roků – Marie Müllerová (7.6.1933)

82 roků – Ján Nemeč (8.6.1934)

71 roků – Zdeněk Elčner (13.6.1945)

70 roků – Ladislav Kyncl (18.6.1946)

Srdečně blahopřejeme.

Písemný souhlas s uveřejněním získáte na IC, matrice.



Inzerce

**Hledáme brigádníka
na pozici „ošetřovatel/ka skotu“**

Nástup možný ihned po zaškolení

Informace na tel. č. 608 030 207

Místo – Nyklovce

Milí čtenáři, v termínu **od 18. do 29. července**, si ušetřete cestu. Z důvodu čerpání dovolené **bude knihovna zavřena**. Užijte si léto a v srpnu opět na viděnou!
ZK

Zveme Vás do Kraje Smetany a Martinů – červenec 2016

Litomyšl

1. 7.–26. 8. – Toulovcovy prázdninové pátky – Toulovcovo náměstí – každý pátek o prázdninách se koná pohádka nejen pro děti (od 18:00) a koncert nejen pro dospělé (od 19:30)

8. a 9. 7. – Aerovleky – Modelářské letiště Vlkov – Setkání modelářů s modely výkonných větroňů a maket. Starty budou prováděny aerovleky pomocí vlečných motorových letadel. Zajímavá podívaná pro příznivce bezmotorového létání

16. 7. – Life: festival – Primátorská hráz, 11.00 hod. – vystoupí: No name, Marek Ztracený, Voxel, Vladimír Mišík & Etc, Th!s & Vojta Kotek, Dirty Way, Dědovy blechy – vstupné: 280 Kč v předprodeji (IC Litomyšl, IC Svitavy, IC Vysoké Mýto), 360 Kč na místě, 500 Kč V.I.P.

Pomezí

16. 7. – oslavy 130 let od založení SDH Pomezí – areál u ZŠ horní

Sebranice

24. 7. – Anenská pouť na Vysokém Lese – v 15 hodin začne mše svatá a od 16 hodin bude posezení s harmonikou a malým občerstvením.

28. 7. – pohádka Jeníček a Mařenka – Kaliště u křížku pod lípami, 17 hodin – zahraje loutkové divadlo Kozlík.

Lubná

5. 7. – LUBENSKÁ KŘÍDLOVKA – letní areál, od 13.00 hod. – hrají: Poličanka, Bobřůvanka, Libkovanka – parkování v areálu, občerstvení, vstupné 130 Kč

23. 7. – Poutová zábava – letní areál, 20.00 hod. – hraje Rytmik Jedlová

30. 7. – Poutové dozvuky: zábava – letní areál, 20.00 hod. – hraje ROCK FAC-TOR

Kulturní kalendář léto 2016

Na prázdniny jsou v Bystrém plánovány následující akce:

11.–14. července – **Filmový týden** – Kino Bystré Vás srdečně zve na letní filmový týden, během něhož uvede filmy „Lída Baarová, Osm hrozných, Revenant zmrtevých vstání a Pat a Mat ve filmu“. Promítat se bude každý den v 19:00 hod., dětské představení od 17:00 hod. v kině.

15. července – **Letní kino** – Kino Bystré Vás srdečně zve do letního kina na český film „Jak básníci čekají na zázrak“. Promítání začíná od 21:30 hod. na zahradě za Hasičskou zbrojnicí.

16. července – **Zábavné odpoledne** – SDH Bystré Vás zve na dětské zábavné odpoledne, které se bude konat od 14:00 hod. Proběhne námětové cvičení výjezdové jednotky SDH Bystré. Místo cvičení bude včas upřesněno. Program bude pokračovat na hasičské zahradě ukázkami hasičských dovedností a soutěžemi pro děti i dospělé. K tanci i poslechu bude hrát DJ Žužu. Občerstvení zajištěno.

Polička

Do 31. 8. – Poznávej se – interaktivní výstava o lidském těle, jež navazuje na úspěšnou výstavu Hry a klamy IQ Landia Liberec – velký a malý výstavní sál Centra Bohuslava Martinů

2.–6. 7. – Královské slavnosti na hradě Svojanově – formou tradičních hradních slavností budou probíhat představení kouzelníka, kejklíře, ukázky historických tanců a historického šermu, nedílnou součástí je příjezd družiny krále Přemysla Otakara II. a královny Kunhuty na hrad

12.–17. 7. – Život na věži – kostýmové prohlídky rodné světničky Bohuslava Martinů

23. 7. – Festival akustické hudby na Svojanově – již sedmý ročník festivalu, představující netradiční hudební žánr klasické country a folk neozvučené hudby.

30.–31. července – **Mistrovství SAC ČR 2016** – Cyklistický klub Orbea Czech Masters a Město Bystré pořádají cyklistické závody amatérských cyklistů, které budou rozděleny do 2 dnů. První den proběhne časovka jednotlivců a druhý den silniční závod. Podrobné informace a přihlášky na www.bystre.cz

8.–13. srpna – **Řezbářské sympozium – Woodart 2016** – Kulturní komise města Bystré Vás srdečně zve na tradiční rezbářské sympozium tentokrát na téma „Lavičky a židličky, posadte se lidičky“. Celý týden budete mít opět možnost sledovat práci rezbářů, v sobotu proběhne společenské odpoledne. Akce se bude konat na hasičské zahradě, občerstvení zajištěno.

25. srpna – **Rozloučení s prázdninami** – zábavné odpoledne pro děti na motivy knihy Most do země Therabithia – pořádá Městská knihovna v rámci projektu Nezapomeňte (se) vrátit. Akce se bude konat od 15:30 do 19:00 hod. v knihovně.

Informační centrum

Oldřich

1. 7. – „Den otců i těch budoucích aneb soutěžní odpoledne pro celou rodinu“ – areál za Orlovnou, 17 hod. – soutěže: o nejoriginálnější nemotorový dopravní prostředek, o nezručnějšího tátu, pro děti a celou rodinu, končí táboračkem s kytarou.

15.–17. 7. – Poutové slavnosti – pá 15. 7. od 20.00 hod. diskotéka na parketu za Orlovnou, so 16. 7. od 20.00 od taneční zábava na parketu za Orlovnou – hraje Kyvadlo, ne 17. 7. odpolední posezení s hudbou

Široký Důl

2. 7. – Sraz veteránů – 9–12 hod. – prezentace // 13 hod. – vyjíždka dle mapy // 15 hod. – vyhlášení automobilu srazu, motocyklu srazu, dobového oblečení srazu – bohatá tombola, 1. cena veterán – startovné: zdarma do r. v. 1945, do r. v. 1980 100,- Kč